

Рецензія
на освітньо-наукову програму підготовки
здобувачів вищої освіти за рівнем «доктор філософії»
спеціальністю 071 Облік і оподаткування,
розроблену в Національному науковому центрі
«Інститут аграрної економіки»

Підготовка фахівців з вищою освітою за спеціальністю 071 Облік і оподаткування є одним за найбільш поширених напрямків освітньої діяльності в Україні. Динаміка розвитку підприємництва, аналіз його ризиків та перспектив дає підстави вважати, що найближчим часом, під впливом процесів глобалізації економіки, змін суспільних очікувань, трансформації кількісних та якісних характеристик інформації та способів її створення та використання, змінюються й вимоги щодо кваліфікації відповідних фахівців.

Чинниками, що обумовлюють зазначені зміни, є розширення предметної бази бухгалтерського обліку, оновлення методичних підходів до визнання, вимірювання та розкриття об'єктів бухгалтерського обліку у звітних формах, зростання аналітичних можливостей використання облікової та необлікової інформації на основі підвищення відповідності її характеристик в інтересах різних груп користувачів.

Врахування зазначених та інших чинників, а також їх впливу на кваліфікаційні очікування суспільства стосовно відповідних фахівців відбувається шляхом щільної інтеграції академічної та професійної складових, які у сукупності та логічній послідовності сприяють втіленню провідної сучасної концепції освіти, що набула розповсюдження у всьому світі, а саме – навчання протягом всього життя.

Зважаючи на це, сучасні програми підготовки фахівців, зокрема зі спеціальності «Облік і оподаткування», мають передбачати можливість надання здобувачам комплексних знань як у вузькоспеціалізованих сферах (бухгалтерський облік, фінансова, управлінська та податкова звітність, економічний аналіз, аудит, державний фінансовий контроль тощо), так і у загальноекономічних (економічна теорія, моделювання прийняття економічних рішень тощо), загальнонаукових (філософія, логіка, методологія наукових досліджень та ін.) підходах та їх взаємної інтеграції. Саме відповідність зазначеним критеріям вигідно відрізняє програму підготовки фахівців з вищою освітою за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування рівня «доктор філософії»,

розроблену фахівцями Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» Національної академії аграрних наук України.

Насамперед, заслуговує на позитивну оцінку врахування розробниками програми запитів широкого кола стейкхоледрів, зацікавлених в забезпеченні ринку бухгалтерських і аудиторських послуг висококваліфікованими фахівцями. Зокрема, це стосується потреби забезпечення суспільних очікувань в отриманні інформації, яка за своїми змістовними, якісними та іншими характеристиками сприятиме вирішенню проблем окремих груп користувачів. Визнання серед пріоритетів підготовки фахівців орієнтацію їх кваліфікаційних можливостей на підготовку науково обґрунтованих рішень проблем теоретичного та практичного характеру освітньої, дослідницької, професійної спільноти дає упевненість в подальшому якісному зростанні як самого ринку надання відповідних послуг, так і його суб'єктів.

Провідну роль в цьому відіграватиме запропоноване розробниками освітньо-наукової програми наповнення освітньої та дослідницької складової, що сприятиме опануванню здобувачами сучасних методів постановки фундаментальних та прикладних проблем, оптимізації підходів до їх вирішення, оприлюднення, апробації, обговорення та впровадження у практичну діяльність результатів дослідження та практичних навичок. Зміст запропонованих до вивчення дисциплін свідчить, що під час підготовки здобувачі отримають навички концептуального вирішення проблем обліку, оподаткування діяльності економічних суб'єктів, підготовки звітності в інтересах широкого кола користувачів інформації, аналітичного опрацювання даних, необхідних при обґрунтуванні, реалізації та оцінюванні результатів управлінських рішень, плануванні та виконанні заходів незалежного, державного та внутрішнього контролю.

Вважаємо, що перевагами підготовки докторів філософії за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування у ННЦ «Інститут аграрної економіки» є можливості:

- використання інформаційної бази Національної академії аграрних наук України, суб'єктів господарювання різних форм власності та видів економічної діяльності;
- апробації результатів наукових досліджень суб'єктами аудиторської, консалтингової, оціночної, експертної діяльності, громадськими професійними об'єднаннями та організаціями, що на основі чинного законодавства здійснюють професійне регулювання діяльності бухгалтерів і аудиторів;
- узгодження та подальшої інтеграції запропонованої програми з національними та міжнародними програмами професійної сертифікації бухгалтерів і аудиторів;

- перспектив працевлаштування здобувачів рівня «доктор філософії», як під час підготовки, так і після її завершення, на посадах в економічних суб'єктах, які передбачають формалізацію, вибір та вирішення стратегічних завдань управління на мікро-, макро- та мегарівнях національної економіки, територіальних громад, регіонів та держави в цілому.

Зважаючи на викладене, а також на значний досвід, набутий у ННЦ «Інститут аграрної економіки» у підготовці фахівців з науковими ступенями «доктор наук», «кандидат наук», «доктор філософії» за спеціальностями «Облік, аналіз та аудит» та «Облік і оподаткування», наявність відповідної матеріально-технічної бази для підготовки здобувачів вищої освіти, високий науковий та професійний рівень фахівців, що беруть участь у підготовці та реалізації відповідних програм, вважаємо, що науково-освітня програма спеціальності 071 – Облік і оподаткування, розроблена фахівцями ННЦ «Інститут аграрної економіки» для підготовки фахівців з вищою освітою рівня «доктор філософії» заслуговує на позитивну оцінку і може бути рекомендована для затвердження і впровадження.

Рецензент,
д.е.н., професор,
генеральний директор,
керуючий партнер HLB Ukraine

В.П. Бондар